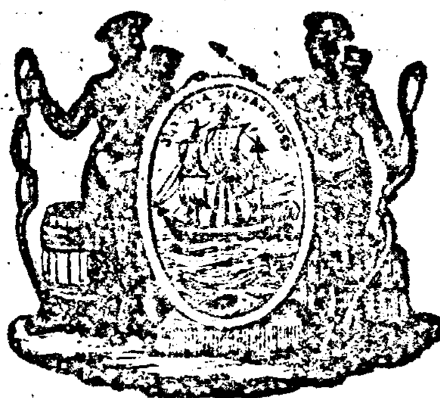
Ao. 1858. Dingsdag

No. 74. 22 Junij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 18 Junij 1858.

(7592) Alzoo bij het Bestuur het verzoek is gedaan om de slavin *Alijda Philippina*, geboren in 1792, moe fersnaam onbekend, en hare dochter *Louisa Francina*, geboren in 1835, van den naam van Plantage *Maagdenburg*, gelegen in de divisie *boven Suriname en Thorarica*, af- op dien van W. Huisen voor den vrijdom te doen overschrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements Secretarie te doen.

De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

POLICIE.

De Procureur Generaal brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat voortaan in 's Lands gebouw op het *Piket der Justitie* geen ambtenaar van Policie meer zal vaceren tot het ontvangen van klagten, als anderzins; zullende men zich omtrent alle policie aangelegenheden, zonder onderscheid, moeten vervoegen aan het *Huis van Recherche* aan den Waterkant, doch voorloopig, zoolang dit gebouw nog niet voltooid zal zijn, in het lokaal boven de Waag.

Paramaribo, 18 Junij 1858.
De Procureur Generaal,
J. W. GEFKEN.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan dat zich uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slavin *Sophia*, aankomende Ch. Elder.

De slaaf *Stephanus*, aankomende Plant. *Tourtonne.*

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven, niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, den 18 Junij 1858.
De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transport.

(7457) Den 21n. Junij 1858. J. F. Favereij Jr. aan C. Oosterling, van het Huis verdeeld in *twee* kamers en het Erf aan de *Keizer straat*, N. W. La. B No. 230 *a* en *b*, O W. La. D No. 180 *a* en *b*.

Paramaribo, den 21 Junij 1858.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

(7455) De WEESMEESTER herinnert belanghebbenden wier Hijpothequaire Schuldvorderingen geheel of gedeeltelijk op den 30n. dezer zullen verschijnen, om de aflossing daarvan met de Interessen op dien dag te doen, met uitnoodiging om voor zoo ver belanghebbenden de aflossing van Kapitalen zouden willen prolongeren, zich tot het bekomen van autorisatie in tijds aan den *Pupillairen Raad* te wenden, en hem daarvan te doen blijken, aangezien geene Interessen zonder gelijktijdige aflossing van verschenen Kapitalen anders zullen worden ontvangen en alle achterstallige aflossingen van Kapitalen en Interessen alsdan ter regtsvervolging zullen worden overgegeven.

Paramaribo, den 21 Junij 1858.
De Weesmeester,
CHs. LIONARONS.

Op DINGSDAG den 29 dezer, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, door- en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, des voormiddags ten 9 ure, in het openbaar doen veilen:

Een *derde* aandeel in den grond **Combé**, gelegen aan de rivier *Suriname*, ter linkerhand in het opvaren tusschen de *Groote Rij-* of *Combé weg* en grond *Nooit Volmaakt*, aankomende den *desolaten* boedel G. W. Kemper als mede Erfgenaam van wijlen Truijtje van Wolff.

De bewijzen van eigendom en veilconditien liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 21 Junij 1858.
De Curator,
CHs. LIONARONS.

(7456) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag *den* 2 *Julij* 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:

Het Erf en de daarop staande gebouwen alhier aan de *Domine straat*, La. C No. 54 *a* en *b*. en

Het Huis en Erf gelegen aan de *Domine straat* La. C No 56,

beiden aankomende E. C. W. Arnzen Wed. J. H. Geisler.

Paramaribo, den 21 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

(6719) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie Suriname, zal op Vrijdag den 6n. Augustus 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De verlaten plantaadje **de Lemmert** c. a en

De verlaten Plantaadje **Sophia'slust** c. a., beiden gelegen in de *Motkreek*, aankomende A. E. P. van Halm wed. A. Cameron.

Paramaribo, den 21 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

Verkoop bij Executie,

ten overstaan van den Griffier van het Collegie van *Kleine Zaken*,

Van de Slaven *Bijman* en *Daniel*, aankomende J. G. Heinze.

Deze executive verkooping zal plaats vinden op Woensdag den 23n. Junij 1858, des voormiddags ten *negen* ure, voor het lokaal alwaar het Collegie van *Kleine Zaken* vergadert.

De Processen Verbaal van arrest of inbeslagneming liggen ter *visie* ter Griffie van het Collegie voormeld.

Paramaribo, 21 Junij 1858.
De Deurwaarder bij het Collegie van Kleine Zaken,
(7585) ABM. FERNANDES Jr.

NIEUWSTIJDINGEN.

Nederland.

De *Staats-Courant* bevat het rapport der commissie voor de internationale ruiling (stelsel Vattemare) over het jaar 1857. Dit rapport, geteekend door de H. H. Janssen, Holtrop en Bakhuizen van den Brink, is het zesde hetwelk door deze commissie is uitgebragt. — De uitkomsten over 1857 waren geenszins bemoedigend: in weerwil van de herhaalde opwekkingen der commissie, ook bij hare vroegere publiek gemaakte rapporten, in weerwil van de aanbeveling der staathuishoudkundige wetenschap, in weerwil van de goedkeuring der vertegenwoordiging onzer natie, in weerwil van het gunstig verschijnsel, dat zich

dit jaar eene nieuwe subcommissie te Zwolle gevestigd heeft, is de sympathie voor het ruilstelsel in Nederland niet toegenomen, ja, zoo we het jongst-verloopen jaar tot maatstaf van beoordeeling moeten nemen, is zij inderdaad verminderd.

De commissie betreurt die uitkomst te meer, omdat juist in het voorgaande jaar de giften uit het binnenland rijker waren dan die van het voorafgaande, en zij hoopt dat de bloote bekendmaking dezer uitkomst voldoende zijn zal om in de toekomst met minder karige hand de rijke gaven uit den vreemde te beantwoorden dan nu heeft plaats gehad. In die hoop onthoudt zij zich alsnog van hare beschouwingen bloot te leggen over de vermoedelijke oorzaken dezer schijnbaar mindere belangstelling, en over de middelen om haar krachtiger op te wekken, maar zal inmiddels, vasthoudende aan de uitspraken der wetenschap, en terugziende op de vruchten eener zesjarige ervaring, en geschraagd door de welwillendheid der regering en der vertegenwoordiging der natie, hare taak met kracht voortzetten, en blijven waken, dat althans niet uit gebrek aan ijver harerzijds de vruchten van het ruilstelsel voor de wetenschap, de welvaart en den roem van Nederland verloren gaan.

Engeland.

De Eng. bladen geven verslag van het bezoek, dat door Pelissier gebragt is aan het Britsche museum. Het eenige belangwekkende, waardoor dit bezoek zich gekenmerkt heeft is dat Bernard zich mede in het gebouw bevond en zich voortdurend in de onmiddelijke nabijheid van Pelissier heeft gehouden, die zich hield als of hij hem niet zag. Op het oogenblik dat Pelissier op een stoel plaats nam om zich uit de boekerij de Parijsche editie van *L'Histoire du Consulat et de L'Empire* te laten brengen, ging Bernard vlak tegen over hem zitten en begon druk te schrijven Pelissier bleef echter onverschillig en verwaardigde hem zelfs geen blik.

— Bij het Hoogerhuis is eene petitie ingekomen van ingezetenen van Manchester. De petitie welke door graaf Albemarle werd ingediend, eischt dat de Koning van Oude in zijn gezag zal worden hersteld. De graaf heeft gelijktijdig verklaard, dat hij den 20 Mei het voorstel zal doen, dat het huis plegtiglijk protestere tegen het stelsel van aanhechting van grondgebied, dat door alle tijden heen de ziel is geweest van Engelands staatkunde in Indie en elders.

— Eene gebeurtenis, die het bestaan van het ministerie Derby welligt bestendigen kan, heeft onlangs in den boezem van het Engelsche Lagerhuis plaats gehad. De onafhankelijke leden van dat huis namelijk, ten getale van 121, hebben zich vereenigd en verschillende besluiten genomen, o. a. om te beletten dat lord Palmerston ooit weder het bestuur in handen zal krijgen. Een dergelijk besluit is niet ten opzigte van lord John Russell genomen, doch de vergadering besloot, om voor het vervolg geen gouvernement te ondersteunen, dat niet een liberaler programma had dan dat van zijne voorgangers. Eindelijk hebben deze leden hun *Whipper in* benoemd, bijzonder belast met de ambtgenooten op het tijdstip van de stemmingen bijeen te roepen en, zoo zij niet tegenwoordig zijn, hen op de hoogte van de debatten te houden. Als men de verdeeldheid in aanmerking neemt, die op dit oogenblik in de nationale vertegenwoordiging heerscht en den personeelen invloed van velen dezer leden, dan is een getal van 121 een allezins belangrijk cijfer.

— De Amerik. dagbladen verhalen een kluchtig voorval, dat met den regter Henderson, uit Texas, heeft plaats gehad, toen hij voor de eerste maal naar eene openbare betrekking dong. Hij bezocht een graafschap op de grenzen, alwaar hij slechts bij naam bekend stond. Daar vernam hij, dat een man zoude te regt staan, die beschuldigd was van diefstal eener pistool en dadelijk kwam bij hem de gedachte op, om zich met de verdediging van dien persoon te belasten. Op den dag, waarop de zaak voorkwam, bepleitte hij haar met de grootste bekwaamheid, bragt de getuigen in de war, de regtbank aan het wankelen en gelukte het hem door kracht van redenering en gelukkige kwinkslagen, zijn client te doen vrijspreken. De advocaat ontving de toejuichingen en gelukwenschingen der toehoorders. De *onschuldige* client trad daarna op zijn verdediger toe, ging een weinig met hem ter zijde en spak hem aldus aan: » Mijn goede heer, gij hebt mij doen vrijspreken en ik ben daarvoor zeer dankbaar. Ik heb echter geen geld om uwe dienst te betalen en weet niet wanneeer ik het zal krijgen, noch of ik u ooit terug zal zien; maar om u mijne dankbaarheid te betoonen verzoek ik u deze pistool aan te nemen." Dit zeggende, haalde hij inderdaad uit zijn zak en bood den verbaasden advocaat de pistool aan, welke zijn verdediger had bewezen nooit door hem gestolen of zelfs in zijn bezit geweest te zijn. — Men ziet hieruit hoe soms de veroordeelde *onschuldig* en de overwinnaar *schuldig* kan zijn.

— Volgens een Dublinsch blad is aan Sir Colin Campbell de waardigheid van pair aangeboden, welke door hem echter van de hand is gewezen. Als een hartstogtelijk soldaat, geeft hij, volgens hetzelfde blad, niet veel om een zetel in het Hoogerhuis; doch de hoogste militaire waardigheid, de veldmaarschalkstaf, wordt zeer door hem gewenscht. Dat hij dien verdient heeft, wordt door niemand betwist, en dat hij dien nog niet bekomen heeft, moet alleen aan finantieele overwegingen van de O. I. Compagnie toegeschreven worden. Het jaargeld, dat een veldmaarschalk in Indië geniet, bedraagt namelijk niet veel minder dan 30,000 p. st., en aan Sir Colin Campbell is de vraag gedaan, of hij de waardigheid van maarschalk bereid is aan te nemen, en zich tevens met het tractement van een generaal wil tevreden stellen. Dergelijke schikkingen zijn bij het Engelsche leger niet ongewoon. Zoo genoot ook lord Hardinge het tractement van generaal, toen hij reeds veldmaarschalk was.

— Particuliere berigten uit Canton melden, dat de inneming van de twee voorname Chinesche steden Tchen Kiang Fou en Koua Tchéo door de keizerlijken, alleen het gevolg is geweest van verraad van den bevelhebber der opstandelingen, den mandarijn Tchang Kouo-Leang. Toen deze naderhand aan het hoofd van het keizerlijke leger geplaatst was en op Nanking wilde aanrukken, liet hij vooraf, ten einde ontheven te worden van de noodzakelijkheid om bezetting in deze beide steden achter te laten, hare inwoners vermoorden. Aan het hoofd nu van zijne geheele strijdmagt in de maand Februarij voôr Nanking gekomen, omsingelde hij die stad en begon toen in onderhandeling te treden met het hoofd der insurgenten aldaar. Maar deze, die het verraad niet vergeten had van hem, die zich thans aan het hoofd der keizerlijke troepen bevond, gebruikte een list, nam hem gevangen, en bragt hem daarna voor den krijgsraad, die hem veroordeelde om levend verbrand te worden. Deze straf heeft een diepen indruk op het keizerlijk leger gemaakt.

Frankrijk.

Men meent te weten dat het plan tot reorganisatie van Algerie, volgens de wenschen van prins Napoleon, op een goeden voet staat; de commissie is met haar rapport over de aangelegenheid gereed. Alvorens naar Straatsburg te vertrekken, heeft de prins nog een langdurig onderhoud met den keizer over deze zaak gehad.

— Naar luid van berigten uit Alexandrië bevindt zich daar ter stede een aantal vreemdelingen, of liever woelzieke uitgewekenen, die het der nijvere, stille bevolking vrij lastig maken. Niet alleen dat men tegenwoordig in de stad over tumult en wanorde, diefstal en roof hoort klagen, maar zelfs hebben er onlangs moorden plaats gehad, en dat alles blijkt bepaaldelijk te moeten worden toegeschreven aan de uitgewekenen. De Europesche consuls hebben zich, zoodra het een meer ernstig aanzien kreeg, hieraan veel laten gelegen liggen en in vereeniging met de stedelijke autoriteiten de noodige maatregelen genomen, om er een einde aan te maken. De openbaarmaking dezer maatregelen heeft bij de uitgewekenen, grootendeels Italianen, eene hevige verbittering te weeg gebragt; zij schrijven die handeling uitsluitend toe aan den invloed van Frankrijk, welks consul, naar zij zeggen, de andere Europesche en de Egijptische autoriteiten er toe heeft weten over te halen. Onder de kreten van » Weg met den keizer! Den dood aan den Franschen consul!" hebben zij een hevig straatrumoer aan den gang gebragt, waarbij zij zich tevens allerlei gewelddadigheden hebben veroorloofd. De pacha, gouverneur van Alexandrie, trachtte nog wel, door zich in het midden der oproermakers te vertoonen, deze tot bedaren te brengen, maar ongelukkig wist hij daarbij niet den juisten tact aan te wenden. In plaats van hun door eene kloeke houding en strenge taal behoorlijk ontzag in te boezemen, heeft hij het opgeruid gemeen met zachte, of liever vleijende woorden willen sussen; hij ging zelfs zoover van hen, in eene eigenlijk al te vriendelijke toespraak, te beloven, dat de maatregelen, waar zij zoo stout tegen opkwamen, terstond zouden worden ingetrokken. Door dit bewijs van zwakheid aangemoedigd, snelden de muitelingen naar het arsenaal, waar het hun evenwel niet gelukt is de voorhanden zijnde ammunitie in handen te krijgen, ofschoon zij op dat oogenblik, om zoo te spreken, van de stad volkomen meester waren. Ten gevolge eener expresse van den heer Sabattier, consul generaal van Frankrijk, is de onderkoning onverwijld naar Alexandrie teruggekeerd, waar zijn eerste werk was, den pacha af te zetten; terwijl hij overigens genoegzaam geestkracht aan

den dag legde, om de oproerlingen door meer afdoende spoedige maatregelen onder dwang te krijgen. Bij het afzenden van dit berigt, was de orde intusschen nog niet geheel en al hersteld.

— De wetgevende vergadering heeft het ontwerp goedgekeurd, waarbij de staat aan de maatschappij van het Crédit foncier het regt overdraagt tot het verstrekken van 100 millioen francs, bij wijze van voorschot, aan de landbouwers, die op hunne landerijen drainagewerken willen aanleggen.

— Men verneemt uit Marseille, dat eenige leden der familie van den voormaligen president der republiek Haïti, Boyer, thans in het bezit zullen worden gesteld eener erfenis van eenige millioenen. Boijer was namelijk geboren te Aubagne, in Frankrijk, en te Port au Prince, op het eiland Haïti, met eene kleurlinge in den echt getreden. Uit dit huwelijk is een kind geboren, hetwelk bij uitersten wil, op uitdrukkelijk verlangen van Boijer eene uitgestrektheid gronds aan de in Frankrijk achtergebleven betrekkingen zijns vaders heeft vermaakt. Door de daarop gevolgde verwikkelingen op Haïti kon de uitvoering van dit testament niet plaats hebben; maar de zaak werd daarom niet opgegeven en is, na langs diplomatischen weg steeds aanhangig te zijn gehouden, nu eindelijk tot beslissing gekomen. De regthebbenden, waarvan er vier te Aubagne en twee te Marseille woonachtig zijn, hebben namelijk kennisgeving ontvangen, dat het Dominicaansch gouvernement hun eene restitutie heeft toegestaan. Naar enkele geruchten zouden de genoemde erfgenamen gezamenlijk een bedrag van 12 millioen francs te deelen hebben; doch uit meer geloofwaardige berigten is het genoegzaam op te maken, dat die begrooting wel tot een minder bedrag zal worden gereduceerd.

— De *Gazette des Hopitaux* meldt, dat een hoogleeraar in de natuurkunde, dertig jaren oud, aan hevige tandpijnen lijdende, meermalen zijne toevlugt tot inademing van chloroform nam. Op zekeren avond te huis komende begaf hij zich te bed; den volgenden morgen vond men den ongelukkigen dood, in zijne handen op kleinen afstand van den mond een zakdoek houdende. Op eene tafel bij het bed stond een fleschje met chloroform, terwijl de kamer met chloroform-dampen vervuld was. De warmtegraad was zeer groot en het lijk ontbond zich met zoo vreesselijke snelheid, dat men niet tot eene lijkopening is kunnen overgaan.

— De Fransche boekhandelaars bezigen thans een zeer eenvoudig middel, om den nadruk ook in die Duitsche staten te verhinderen, met welke geen zoogenaamde letterkundige overeenkomst is gesloten. Zij laten namelijk eenen Duitschen boekhandelaar in staten, met welke zoodanig verdrag bestaat, b. v. in Saksen, het eigendomsregt voor den druk in Duitschland verwerven. Deze maakt een nadruk, of liever, hij laat zich de Parijsche editie, in welke zijne firma naast die van den eigenlijken uitgever prijkt, toezenden. Op zoodanig werk is nu in de overige Duitsche staten het verbod van nadruk van toepassing. Dit middel wordt thans door Michel Levy te Parijs voor de uitgave van Guizot's *Mémoires* met goed gevolg aangewend.

— Een vrij pikante tegenstelling van de prachtige gebouwen en de millioenen schats van enkele, door gelukkige speculatien rijk geworde financiers, wordt ongetwijfeld daargesteld door de menigt processen, welke tegenwoordig gevoerd tegen de administrateurs van een groot aantal industrieele ondernemingen uit de koortsachtige speculatie- en zwendelarij periode van 1853, 54 en 55. De teleurgestelde aandeelhouders hebben gewoonlijk het onvruchtbare genoegen dat de administrateurs ter zake van bedrog tot verscheidene jaren gevangenisstraf, boeten enz. veroordeeld worden, in plaats van de waarde hunner aandeelen en nog veel minder de toegezegde dividenden binnen te krijgen. Thans bevinden zich niet minder dan 17 gérants van dergelijke maatschappijen in de gevangenis, die voor de regtbanken verantwoording van hun beheer zullen moeten afleggen.

Duitschland.

In de algemeene vergadering der Duitsche boekhandelaren, welke onlangs te Leipzig heeft plaats gehad, is een voor den boekhandel belangrijk besluit genomen. Er zal namelijk eene groote papierfabriek opgerigt worden, voor welke de fondsen door middel van aandeelen zullen worden bijeengebragt en waardoor de uitgevers zich tegen de verhoogde papierprijzen der fabriekanten willen beschutten. De plaats waar deze papierfabriek des Duitschen boekhandels zal worden gevestigd, is nog niet aangewezen. Vergeleken met vorige jaren, was het jaar 1857 niet gunstig voor den boekhandel, voornamelijk ten gevolge van de finantiele crisis.

— Men meldt uit Berlijn, dat aldaar uit Petersburg berigt is ontvangen, dat de Heer Goshkevitch door de Russische regering is benoemd tot consul in Japan. Deze heer, die zijn verblijf op het eiland Yéso zal houden, zal met zijne vrouw derwaarts vertrekken; en vermelding verdient het, dat zij de eerste Europesche vrouw zal zijn, wie het geoorloofd is het grondgebied van Japan te betreden. Wat haren echtgenoot aangaat, deze is waarschijnlijk zeer goed met de Chinesche en Japannesche gewoonten bekend, daar hij tien jaren te Peking heeft doorgebragt. Gedurende den Oosterschen krijg was hij aan boord van het Russisch fregat Diana, hetwelk door Britsche oorlogschepen werd gejaagd. Het is bekend, dat de Diana in de Chinesche zeeën verongelukte. De Heer Goshkevitch werd gered en scheepte zich aan boord van een Duitsch koopvaardijschip in, dat *via* Kamschatka naar Rusland bestemd was. Doch ook die reis was voor hem niet gelukkig. Het koopvaardijschip werd door een Britschen kruiser prijs gemaakt, en hij als gevangene naar Hongkong opgezonden. Na het sluiten van den vrede in vrijheid gesteld, vergezelde hij den gewezen bevelhebber van de Diana als tolk naar Japan en keerde ten slotte naar Petersburg terug, waar hij een Japannees mede bragt, met wiens medewerking hij een Japansch woordenboek had zamengesteld. Thans is de Heer Goshkevitch voornemens over Siberie en de Amour-rivier naar Japan te vertrekken.

Fransche Trans-atlantische Stoom-pakketvaart.

De lang besprokene zaak der trans-atlantische pakketbooten is eindelijk beslist. Men weet dat het ontwerp drie lijnen bedoelde: 1o. van Havre naar New-York; 2o. van Nantes naar Midden-Amerika (Mexico enz.) 3o. van Bordeaux en Marseille naar Plata. Voor de laatste linie werd eenigen tijd geleden aan de compagnie des Messageries Impériales concessie verleend. Thans zijn bij decreet van 20 Februarij de twee eerste lijnen aan de heer Marzion geconcedeerd, een reeder van Havre, directeur der Union maritime. De concessie is voor 20 jaar, met 9,300,000 fr. jaarlijksch subsidie — te verminderen met 600,000 tot de in werking treding der Mexicaansche lijn. — De spoorweg-maatschappij van de Orléans-lijn heeft hare ondersteuning gegeven door voor een aanzienlijk getal aandeelen te teekenen. De reizen naar N. York zullen tweemaal per maand plaats hebben, met booten van 750 pk., gaande iets meer dan 11 knoopen per uur. — Brievenmails worden kosteloos overgebragt. — Men twijfelt niet aan den grooten invloed dezer liniën voor de handelsbeweging van Frankrijk. Ongetwijfeld zullen zij op het Amerikaansche en Engelsche transport voor 't oogenblik eene nadeelige concurrentie moeten daarstellen, doch voor geheel Midden- en Zuider-Europa zal de invloed voordeelig zijn. Behalve uit de Hanzé-steden, was er uit de continentale havens weinig of geen directe communicatie, en alles moest dus over Engeland. Door zijn spoorwegnet verbindt Frankrijk thans geheel midden-Europa langs den kortsten weg met zijne zeehavens.

Het is treffend en leerrijk om na te gaan hoe de economische vooruitgang, even als de politieke, in verschillende rijken op geheel verschillende wijzen wordt tot stand gebragt. Terwijl b. v. in Engeland en in Noord-Amerika overal self-goverment en het zuiver democratisch beginsel is te erkennen, zoodat de meeste groote maatregelen, slechts na jarenlange rijping uit het volk zelf ontspruiten, ziet men, tegenwoordig althans, een geheel tegenovergestelden weg in Frankrijk opgevolgd; in dat rijk geschiedt veel, bijna alles, van staatswege, en worden spoorwegen, pakketvaarten, hervormingen en handelsvrijheden op despotische wijze geoctroijeerd. — vrijheden waarvan de begiftigden soms de volle waarde nog niet gevoelen.

Oneindig verkieslijker is voorzeker de eerstgemelde wijze der hervormingen uit den boezem van het volk (te weten de collective uitdrukking der individuele capaciteiten) voortspruitende: daartoe echter is een vrije politieke organisatie eene a-priori voorwaarde. Die bestaat in Engeland, Noord Amerika, Belgie, Nederland; die bestaat niet in Frankrijk en bestond ook niet toen Napoleon de oppermagt verkreeg. Daarom veroordeele men, uit self-government theorie, dat decreteren van hervormingen niet te veel; de meeste dier hervormingen zijn op zich zelf goed; overtuigd van de voordeelen van vrijen handel voor de materiele welvaart, heeft de keizer tot nu toe veelal weldadige besluiten in dien geest uitgevaardigd, en het groote punt is gewonnen: die weldaden zijn dáár, en hadden zij op een eenige andere wijze dan door despotisme moeten komen, men had ze welligt nog jaren lang te vergeefs gewacht.

Daarlatende wat Frankrijks schoone natie worden *kan*, zeker is het dat zij tot nu toe weinig of geen vrije werking van gemeente en volks-regering gekend heeft. De roemrijke en eervolle revolutie van 1789, (zoo spoedig helaas door uitspatting bezoedeld), had wel eene schoone staatkundige organisatie ten gevolge, een feitelijk aangrijpen van vrijheden die later in den Code Civil en andere organisatien van Napoleon I tot een geheel werden gebragt en gecodificeerd; doch een heldhaftige losrukking

van handen, één schoone beweging, was niet genoeg om het volk blijvend in de betere rigting te sturen. Bij de gemeente-vrijheden en persoonlijke vrijheden werden toen ook handels vrijheden verordend, op edele en gezonde begrippen gegrondvest, doch die echter weldra, eerst onder Napoleon, toen, nog erger, onder de restauratie, hetzij feitelijk, of ook wettelijk te loor gingen. De schijnbaar vrijzinnige regering van Lodewijk Philips verergerde in vele opzigten het kwaad, en zeventien jaren lang werd een der schoonste landen van Europa lijnregt tegen de gezonde begrippen van staatshuishoudkunde bestuurd, en de burgerklasse waarin Lodewijk Philips zijn bedriegelijken steun zocht, was maar al te genegen om de klinkende redevoeringen van Thiers toe te juichen, als waren zij even zoovele orakelen van staathuishoudkundige wijsheid, terwijl zij niet anders behelsden dan de oude protectie-sophismen, in telkens nieuwe en behagelijker kleederen gehuld! — Zoo was dan de natie in 1848 en 1850 te weinig verlicht, — aan den eenen kant bedorven door een halve eeuw van protectionisme waaraan allerlei belangen waren verknocht; aan den anderen kant te zeer verbitterd en opgezet door het socialisme, juist door die valsche beschermingzucht geboren, — om bezadigd zich zelve te kunnen genezen, en zich de hervormingen die zij noodig had, te verzekeren. In dezen toestand komt nu Napoleon de zwijger, vastberaden, opgeleid in Engeland, op wetenschappelijke gronden de free-trade beginselen toegedaan, en van hem dalen nu, naarmate hij zijne kans schoon ziet, of zulks met zijne andere bedoelingen strookt, (en altijd elders dan op politiek terrein), de vreemdsoortige geschenken van een despoot, de liberale hervormingen, op het volk neder.

Zoo die weg ontegenzeggelijk goed is, en vele weldaden aan Frankrijk heeft bewezen, eene andere vraag blijft het, of die handelsvrijheden niet tevens met eene losmaking der politieke banden gepaard moeten gaan. Eene schoone taak had de keizer vóór zich, om Frankrijk, dóór het despotisme, tot het bewustzijn en gematigd gebruik van vrijheid te voeren. Dien weg schijnt hij zich niet verkozen te hebben, en menige kenteekenen zijn er reeds dáár, welke doen vragen, of ook hij geen schipbreuk zal lijden op de klip van onbegrensde oppermagt.

Een voorbeeld van de impulsie die Napoleon soms op nijverheids gebied geeft, vinden wij in de keizerlijke model-hoeven, op verschillende plaatsen, te St. Cloud, te Chalons, in de Landes, opgerigt. De keizer heeft, gelijk men weet, geruimen tijd van zijn leven in Engeland doorgebragt, en heeft onder andere veel op met den zoo wetenschappelijk gedreven Engelschen landbouw, speciaal de veeteelt. Hij ziet dat de Fransche landbouwers veelal dat systeem niet begrijpen, of althans ongaarne aannemen, (gedeeltelijk wegens de groote kapitaal-omzetting die het vereischt) en thans wil hij ook hierin het voorbeeld geven, en zijn er eenige model-boerderijen opgerigt, waarop vee uit de beste rassen van Engeland is aangekocht, en velerlei proefnemingen met kruising van rassen enz. geschieden.

Beter wijze om het geld der liste-civile te besteden, kan voorzeker niet worden uitgedacht; en de keizerlijke liefhebberij zal goede gevolgen kunnen hebben, als zij de bekendheid met de edele veerassen bevordert, en het vee veredelen in de mode brengt. De keizer bezocht menigmaal de boerderij te St. Cloud, en men verneemt dat hij het plan heeft de melk in Parijs te doen rondventen. De boerderij te Chalons heeft gedeeltelijk het doel om de meststoffen van het kamp ten nutte te maken, die anders grootendeels verloren gaan. Men zegt dat vele streken der arme gronden bij Chalons, met het oog op de meststoffen van een kamp (van 20,000 à 50,000 man) in hoeven zullen worden herschapen. Voorzeker een gelukkig denkbeeld, dat overal waar jaarlijksche wapenoefeningen plaats vinden, (meestal heigronden) navolging verdiende.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 19den dezer, de Fr. Stoomboot *le Rapide* kommandant Pijron, van Caijenne via Marowijne.

Den 20, de Eng. Brik *Ann Mc. Keane*, kapt. Chs. Riches, van Halifax, met 16 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 19den dezer, de Eng. schooner *Excelsior*, kapt. N. Clomme', naar Demeraij, lading: 15 vaten heele Koffij 2264 pond en voor exportatie 8 kistjes.

UITGEZEILD.

Den 21 dezer, de koloniale schoener *Coronie*, kapt. L. Wildschut, naar Demeraij.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Hermanus Izaak, kapt. Braunstahl, adres bij J. H. Zaal. Sluit *HEDEN*.

Plata, kapt. Koch, adres bij F. P. Bouguenon. *Sluit 15 Julij e. k.*

Plantage Dordrecht, kapt. J. M. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

Juno, kapt. Rosberger, adres bij M. M. Curiel.

Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes, kapt. O. S. Parma, adres bij H. C. Levy.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Rijnbrand, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

Willem Eduard, kapt. H. D. van Wijk Jr., adres bij J. G. Fonseca Fz.

Maximiliaan, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

Compagnie, kapt. Kuiper, adres bij J. C. Oosterbaan.

Equator, kapt. Nieuwenhuijs, adres bij M. M. Curiel.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij J. C. Muller Az.

Het Abonnement is per jaar . . .	*f* 20—
voor zes maanden . .	» 11—
» drie » . .	» 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant	»—25
De prijs der Advertentien is per regel	»—25